

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupené JUDr. Jitkou Šmídovou, advokátkou, se sídlem Koněvova 150, Praha 3, proti žalovaným: **1) Národní památkový ústav**, se sídlem Valdštejnské nám. 3, Praha 1, **2) Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ad 1) ze dne 26. 10. 2004, č. j. 8167/2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2006, č. j. 7 Ca 4/2005 - 41,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni, advokátce JUDr. Jitce Šmídové, **se přiznává** odměna ve výši 1075 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá včas podanou kasační stížností rozsudek Městského soudu v Praze blíže označený v záhlaví tohoto rozsudku, kterým bylo dle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), napadené rozhodnutí žalovaného ad 2) zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím, nastoleným právní fikcí, bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky do rozhodnutí žalovaného ad 1) o nevyhovění žádosti o poskytnutí informace.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž se domáhala jednak zrušení rozhodnutí žalovaného ad 1) č. j. 8167/2004, ze dne 26. 10. 2004, kterým nebylo vyhověno stěžovatelčině žádosti ze dne 11. 10. 2004 o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) a jednak zrušení fiktivního negativního rozhodnutí žalovaného ad 2), jímž bylo potvrzeno výše uvedené rozhodnutí žalovaného ad 1). V žalobě uvedla, že dopisem ze dne 11. 10. 2004 podala žádost o poskytnutí informací podle

zákona č. 106/1999 Sb. týkajících se služeb poskytovaných návštěvníkům hradu B., pracovní náplně strážní služby a kuřáckých přestávek zaměstnanců. V § 14 odst. 3 písm. c) tohoto zákona je stanovena 15 denní lhůta k poskytnutí informace nebo k vydání rozhodnutí o nevyhovění žádosti (dle § 15 odst. 1 téhož zákona). Dle stěžovatelky lhůta k poskytnutí informace uplynula dne 27. 10. 2004. V uvedené lhůtě povinný subjekt (žalovaný ad 1) stěžovatelce informace neposkytl, ani nevydal rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Marným uplynutím lhůty došlo ke vzniku rozhodnutí o odepření informací, nastolenému právní fikci. Stěžovatelka proto podala proti tomuto fiktivnímu negativnímu rozhodnutí odvolání, které bylo doručeno žalovanému ad 1) dne 1. 11. 2004. Lhůta pro vydání rozhodnutí o odvolání dle stěžovatelky marně uplynula dne 18. 11. 2004, čímž opět došlo ke vzniku fiktivního negativního rozhodnutí, jímž bylo stěžovatelčino odvolání zamítnuto a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Dne 29. 10. 2004, po marném uplynutí lhůty, bylo stěžovatelce doručeno rozhodnutí žalovaného ad 1) ze dne 26. 10. 2004, č. j. 8167/2004, kterým žalovaný nevyhověl žádosti o poskytnutí informace ze dne 11. 10. 2004. Stěžovatelka podala i proti tomuto rozhodnutí odvolání, jež bylo doručeno žalovanému ad 1) dne 9. 11. 2004 a lhůta pro vydání rozhodnutí o odvolání opět marně uplynula dne 25. 11. 2004, čímž došlo ke vzniku dalšího fiktivního negativního rozhodnutí. Stěžovatelka má za to, že fiktivní rozhodnutí vydaná podle zákona č. 106/1999 Sb. nesplňují zákonem stanovené náležitosti, nejsou nikde hmotně vyjádřena a nemají zákonem stanovenou formu, proto jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů a jsou-li napadena žalobou, musí být správním soudem zrušena. Stěžovatelka svoji žalobu doplnila přípisem ze dne 29. 12. 2004, v němž napadá také fiktivní negativní rozhodnutí žalovaného ad 2), jelikož se domnívá, že není jednoznačně stanoveno, zda žalovaný ad 1) je sám odvolacím orgánem. Žalovaný ad 2) tímto odmítá akceptovat skutečnost, že je odvolacím orgánem pro povinné subjekty, jichž je zřizovatelem, což platí i pro žalovaného ad 1).

Městský soud v Praze rozhodl o stěžovatelčině žalobě rozsudkem blíže označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí tak, že žalobou napadené fiktivní negativní rozhodnutí žalovaného ad 2) dle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že dle § 25 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvu kultury (žalovanému ad 2/) podřízena odborná organizace státní památkové péče. Znění tohoto ustanovení nepřipouští jiný výklad než ten, že Ministerstvo kultury je nadřízeným orgánem Národního památkového ústavu (žalovaného ad 1/) a je tedy příslušným orgánem rozhodujícím o odvoláních proti rozhodnutím Národního památkového ústavu ve smyslu § 16 odst. 2 zákon č. 106/1999 Sb. Dle § 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvo kultury ústředním orgánem státní správy pro umění, kulturně výchovnou činnost atd., z čehož jednoznačně plyne, že je mj. i ústředním orgánem státní správy pro kulturní památky České republiky. Dále soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí, nastolené právní fikci, je nepřezkoumatelné, neboť nelze dovozovat, na základě jakých skutkových a právních závěrů správního orgánu II. stupně byly odvolací námitky shledány neopodstatněnými. Soud nepovažuje za možné dovodit, že rozhodnutí o odvolání stojí na totožných skutkových a právních závěrech jako rozhodnutí správního orgánu I. stupně a je jím vyjádřena i neúspěšnost odvolacích námitek. Nelze proto nahradit chybějící úvahu správního orgánu II. stupně o důvodnosti či nedůvodnosti odvolání.

Městský soud rovněž odkazuje na již judikovaný závěr Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 4. 2002, č. j. 5 A 128/2000 - 16, kde je konstatováno, že rozhodnutí podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jehož vydání (existence) je nastolena právní fikcí, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z těchto důvodů soud žalobou napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, rovněž rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze stěžovatelka podala kasační stížnost, v níž nesouhlasí s oběma v rozhodnutí vyslovenými výroky, neboť má za to, že soud dospěl k rozhodnutí na základě nesprávného posouzení právní otázky spočívající v běhu a počítání lhůt ve správním řízení o poskytnutí informace. Příčinu nesprávného posouzení celého řízení stěžovatelka spatřuje v odlišném stanovisku soudu při počítání lhůt v řízení o poskytnutí informace a tedy i v okamžiku vzniku fiktivního negativního rozhodnutí. Tvrdí, že do lhůty pro poskytnutí informace ve smyslu § 14 odst. 3 zákon č. 106/1999 Sb., či vydání rozhodnutí ve smyslu § 15 odst. 1, spadá i čas potřebný na doručení. Pokud tedy lhůta pro poskytnutí informace či vydání rozhodnutí činí dle citovaného 15 dní, v tomto konkrétním případě dle stěžovatelky lhůta skončila dne 27. 10. 2004. Do tohoto dne nebyla stěžovatelce doručena žádaná informace ani zamítavé rozhodnutí, lhůta tedy nebyla dodržena, i když bylo stěžovatelce doručeno rozhodnutí dne 29. 10. 2004. Marným uplynutím lhůty nastala fikce negativního rozhodnutí a později doručené rozhodnutí správního orgánu na této skutečnosti již nic nezmění. Na podporu svého tvrzení stěžovatelka odkazuje na závěry vyslovené v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 5. 1995, sp. zn. 6 A 180/1993. Stěžovatelka zastává názor, že napadeným fiktivním rozhodnutím žalovaného ad 2) bylo rozhodnuto o nulitním rozhodnutí žalovaného ad 1), a že soud mohl s použitím § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušit jak fiktivní rozhodnutí odvolacího orgánu, tak i nulitní rozhodnutí správního orgánu I. stupně, protože se nejedná účelným věc vracet odvolacímu orgánu (žalovaný ad 2/) k dalšímu řízení proto, aby vyslovil nicotnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Dále stěžovatelka namítá, že byla zkrácena na svých právech, jelikož Městský soud v Praze rozhodl bez nařízení jednání, ačkoliv v přípise ze dne 26. 11. 2005 projevila výslovný nesouhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání. Je přesvědčena, že při nařízeném jednání by bylo možné v přednesené žalobě opřít tvrzené skutečnosti o uváděné judikáty, tím ovlivnit výrok rozsudku a předejít celé kasační stížnosti. Stěžovatelka rovněž nesouhlasí s výrokem týkajícím se náhrady nákladů, jelikož jí soud nedal vyčíslit a uplatnit náhradu nákladů řízení, pouze konstatoval, že jí náklady na řízení před soudem nevznikly. Toto tvrzení je nepodložené, neboť náklady stěžovatelce vznikly na poštovním a kopiích písemností a tedy požaduje, aby byla otázka aktivního uplatnění práva na náhradu nákladů řízení úspěšným účastníkem judikována z hlediska vady řízení. Stěžovatelka rovněž požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Závěrem kasační stížnosti žádá, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ad 1) ani žalovaný ad 2) vyjádření ke kasační stížnosti nepodali.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2006, č. j. 7 Ca 4/2005 - 51, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Jitka Šmídová, advokátka.

Vzhledem k tomu, že napadeným rozhodnutím soudu, jímž bylo zrušeno napadené fiktivní negativní rozhodnutí žalovaného ad 2), bylo stěžovatelčině žalobě vyhověno, Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat otázkou, zda je s ohledem na výše uvedené skutečnosti stěžovatelčina kasační stížnost přípustná.

Dle § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, nepřipustná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti napadá jednak důvody, na základě nichž soud dospěl v napadeném rozsudku k rozhodnutí, spočívající v počítání a běhu lhůt dle zákona č. 106/1999 Sb., dále namítá, že měl soud s použitím § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušit i fiktivní rozhodnutí správního orgánu I. stupně, rovněž nesouhlasí s výrokem o nákladech řízení a domnívá se, že byla zkrácena na svých právech, jelikož soud rozhodoval bez nařízení jednání i přes její písemný nesouhlas.

Dle rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 1 Afs 57/2006 - 70, je za nepřipustnou kasační stížnost ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s. nutno považovat všechny případy, kdy by i případný úspěch stěžovatele v řízení před Nejvyšším správním soudem nemohl vést v konečném důsledku ke změně v jeho právním postavení. Nepřipustnou je tedy především kasační stížnost, která nenapadá správnost výroku rozhodnutí krajského soudu, bez ohledu na to, zda brojí jen proti jeho důvodům nebo namítá-li existenci jiných kasačních důvodů, podřaditelných pod případy uvedené v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V usnesení ze dne 28. 8. 2007, č. j. 1 As 60/2006 - 106, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že domáhat se zrušení rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo napadenému správnímu rozhodnutí, není procesním právem žalobce, jemuž by odpovídala povinnost soudu o takovém návrhu výrokem rozhodnout. Kasační stížnost spočívající pouze v tvrzení, že krajský soud rozhodující o žalobě měl kromě rozhodnutí správního orgánu druhého stupně zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo, je nepřipustná.

Na uvedeném závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že stěžovatelka v kasační stížnosti napadá výrok rozsudku městského soudu o náhradě nákladů řízení. Ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. totiž rovněž stanoví, že nepřipustná je také kasační stížnost směřující pouze proti výroku o nákladech řízení. Z hlediska svého smyslu a účelu však toto ustanovení nelze vykládat tak, že kasační stížnost se stává přijatelnou, pokud směřuje jak do důvodů rozhodnutí tak do výroku o náhradě nákladů řízení, bez toho, aby byl zároveň napaden výrok rozhodnutí, k němuž se vztahují důvody kasační stížností napadené (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2003, č. j. 2 Ads 57/2003 - 48, dostupného na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud nad rámec tohoto odůvodnění rozhodnutí uvádí, že požadavek doručení rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informace žadateli v zákonné 15 denní lhůtě, jak stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, by v takovýchto případech kladl nesplnitelné nároky na rozhodující správní orgány, aby předem zohlednily lhůtu nutnou k doručení rozhodnutí držitelem poštovní licence žadateli, což s jistotou nelze předem určit. Proto dle názoru Nejvyššího správního soudu ve výše popsaném případě, jak již na

tuto možnost zdejší soud poukázal v rozsudku ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 15/2006 - 73, k dodržení 15 denní lhůty pro poskytnutí informace postačí, bylo-li příslušné rozhodnutí o poskytnutí či odepření informace v této lhůtě podáno k poštovní přepravě.

Rovněž *obiter dictum* zdejší soud konstatuje, že dle § 51 s. ř. s. „soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, o tom musí být ve výzvě poučen.“ Dle odstavce druhého tohoto ustanovení, „stanoví-li tak tento zákon, rozhoduje soud bez jednání o věci samé i v dalších případech.“ V § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jež je úpravou speciální ve vztahu k § 51 s. ř. s., je stanoveno, že soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Městský soud v Praze proto postupoval zcela v souladu se zákonem, jestliže i přes stěžovatelčinu žádost o nařízení jednání rozhodl dle § 76 s. ř. s. bez jednání a napadené rozhodnutí zrušil. Opačný postup by byl naopak v rozporu se zákonem a zásadou hospodárnosti řízení.

S ohledem na výše uvedenou konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu nezbylo nic jiného, než kasační stížnost jako nepřipustnou odmítnout.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti usnesením Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 4/2005 - 51 ze dne 3. 3. 2006 ustanovena zástupkyně, advokátka JUDr. Jitka Šmídová. Nejvyšší správní soud zástupkyni přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu ve výši 1000 Kč, za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění platném do 31. 8. 2006, a dále náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 75 Kč za jeden úkon dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem 1075 Kč. Protože ustanovená advokátka na výzvu soudu nepředložila potvrzení o tom, zda je plátcem daně z přidané hodnoty, soud přiznanou odměnu o částku odpovídající dani, již je povinen plátce daně z přidané hodnoty odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, nezvýšil. Ustanovené zástupkyni se přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

OPRAVNÉ USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedou senátu JUDr. Bohuslavem Hnízdelem v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupené JUDr. Jitkou Šmídovou, advokátkou, se sídlem Koněvova 150, Praha 3, proti žalovaným: **1) Národní památkový ústav**, se sídlem Valdštejnské nám. 3, Praha 1, **2) Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ad 1) ze dne 26. 10. 2004, č. j. 8167/2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2006, č. j. 7 Ca 4/2005 - 41,

takto:

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. ledna 2008, č. j. 6 As 59/2006 - 75, **se** v odůvodnění na straně 78 ve čtvrtém odstavci, začínajícím slovy: Nejvyšší správní soud nad rámec ... a končící slovy: ... v této lhůtě podáno k poštovní přepravě, **opravuje** tak, že z druhé věty uvedeného odstavce **se vypouští** tato část: „jak již na tuto možnost zdejší soud poukázal v rozsudku ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 15/2006 - 73“.

Odůvodnění:

Podáním ze dne 16. 12. 2008 žalobkyně podala návrh podle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), na opravu zřejmých nesprávností v rozsudku (správně usnesení) Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 As 59/2006 - 75. Namítá zjevnou nesprávnost odůvodnění, kdy odkazované rozhodnutí senátu 1 As je v diametrálním rozporu s právním názorem zaujatým senátem 6 As. Navrhuje proto opravu zřejmých nesprávností v odůvodnění předmětného rozhodnutí, kdy je zcela zjevně uveden nesprávný judikát.

Návrh na opravu odůvodnění rozsudku byl shledán důvodným, neboť odkazovaný rozsudek ve věci č. j. 1 As 15/2006 - 73 se postavil na odlišný právní názor, než který zaujal senát 6 As v předmětné věci. Z tohoto důvodu předseda senátu opravil tuto zjevnou nesprávnost (§ 54 odst. 4 s. ř. s.) v odůvodnění usnesení vypuštěním pasáže odkazující na rozsudek ve věci sp. zn. 1 As 15/2006.

Poučení: proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu